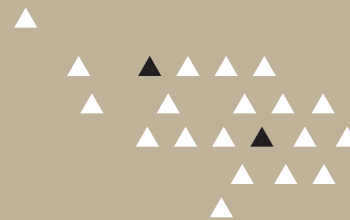

speci**Alps**

**Planinsko paš-
ništvo in stare
planšarske poti
v dolini Verdone**

Spoznavanje pomena biotske raznovrstnosti vzdolž stare pastirske poti

Zgornja dolina reke Verdon je kot nalašč za vsakogar, ki želi križem kražem kolovratiti po starih planšarskih poteh na jugu Francije in prenočiti v prenovljeni pastirski koči. S pomočjo projekta speciAlps je bila v omenjenih krajih namreč leta 2019 obujena nekoč trdno uhojena planšarska pot, ki danes predstavlja pravi pravcati pohodniški raj.

Po vijugi, dolgi 13 kilometrov, se planinci in planinke od vasice Villars-Colmars v francoskih Alpah povzpnejo 650 metrov navkreber do gorske pokrajine, prepredene s kamnitimi zidovi, ki so bili za marsikaterega domačina in prenekatero domačinko doslej španska vas. Aude Warter, absolventka študija krajinske arhitekture, se je v okviru projekta speciAlps, ob podpori organizacije CIPRA Francija, s postavitvijo tabel ob stari planšarski poti namenila oživiti in izpostaviti lokalno zgodovino. »Mnogim se to okolje na prvi pogled zdi kot divjina. Pa vendar gre za krajino, prepojeno s tisočletimi leti planšarske tradicije,« poudarja bodoča arhitektka.

© Arnaud Brunet

Zidovi za biotsko raznovrstnost

Stari kraški suhi zidovi iz kamna (ed. clavier), nekoč mejniki, ki jih je moč srečati domala na vsakem koraku, so deloma v celoti ohranjeni, ponekod pa jih je zob časa že dodobra načel. Dandanes preprečujejo erozijo tal, ob tem pa igrajo tudi ključno vlogo pri ohranjanju biotske raznovrstnosti. »Ženske in otroci so v starih časih zlagali kamenje in izdelovali zaščitne kraške terase, ki so služile kot braniki za kopičenje sena ter kot ograde za pridelavo leče in drugih stročnic tudi med 1500 in 1800 metri nadmorske višine,« dodaja Warterjeva.

»Planšarska veselica«

S skupnim pohodom, ki ga je planinsko društvo Amountagna organiziralo avgusta 2019, sta bili pot in obnovljena koča nad vasico Villars-Colmars slavnostno odprti. Villars-Colmars je od leta 2009 tudi prizorišče vsakoletnega Planšarskega festivala. Tudi ta dogodek, posvečen ohranjanju planšarskega izročila, biotske raznovrstnosti in zgodovine doline Verdone, ki v zgodbah in anekdotah, zapisanih na tablah vzdolž stari pastirske poti, spremlja slehernika, ko stopa po njej, organizira društvo Amountagna. Deli poti so bili preurejeni in ustrezno zavarovani. Izvedene so bile obsežne študije o prisotni flori in favni ter tradiciji lokalnega planšarstva.

© Mathieu Simoulin

© J. Braun

Na podlagi strokovnih izsledkov je bil izrisan zemljevid, najprivlačnejše točke ob poti pa so bile opremljene tudi z informacijskimi tablamami. V okviru projekta speciAlps so bile zapolnjene še zadnje vrzeli in »zavezana« čudovita pentlja, ki bo domačinom in domačinkam kot tudi turističnim obiskovalcem in obiskovalkam odslej razkrila sleherno skrivnost in čare biotske raznovrstnosti tukajšnjega lokalnega miniverzuma.

Podatki o projektu

Naziv projekta

Planšarstvo in stare planšarske poti v dolini Verdon
(Pastoralisme et anciens sentiers de bergers dans la vallée du Verdon)

Cilj projekta

Vzpostavljanje temeljev za izkustveno spoznavanje regije.
Ustvarjanje pogojev za omogočanje združljivosti kmetijstva in turizma.

Trajanje projekta

Od jeseni 2018 do konca leta 2019

Ukrepi

- Učna pot z informacijskimi tablamami o planšarstvu
- Posodobljena planinska pot je bila slavnostno odprta 4. avgusta 2019.

Partnerji

Planinsko društvo Amountagna, občina Villars-Colmars, CIPRA Francija in združenje občin Communauté de Communes Alpes-Provence-Verdon.

Izzivi

- Potencialni konflikti med kmetijstvom in turizmom.
- Majhna gostota prebivalstva; območje je kljub razširjenemu kmetijstvu v veliki meri odvisno predvsem od letnega in zimskega turizma.

Dosežki

- Podaljšana in nadgrajena učna pot
- Slavnostna otvoritvena prireditev z 200 udeleženci in udeleženkami.
- Izvedba nujnih sanacijskih del ob poti.
- Krepitev zavesti lokalnega prebivalstva o pomenu planšarstva.
- Dopolnitev turistične ponudbe regije.
- Plodovita izmenjava med projektnimi partnerji.

Stroški projekta

· stroški:	€	2.000
· prostovoljno delo:	€	10.000
· potni stroški/dnevnice:	€	500
· materialni stroški:	€	6.000
· zunanji stroški	€	7.500
· režijski stroški:	€	0
· skupaj:	€	26.000

Financiranje

Naštete dejavnosti so del projekta speciAlps, kooperacijskega projekta omrežja občin »Povezanost v Alpah« in Mednarodne komisije za varstvo Alp (CIPRA). Projekt sofinancirajo Nemško zvezno ministrstvo za okolje, varovanje narave, gradnjo in jedrsko varnost (BMUB) ter sklada Heidehof Stiftung in pancivis.

www.cipra.org/sl/specialps

www.alpenallianz.org/sl/projekti/specialps

